

FOGLALAT: Magyarország és Erdély; budai jótékony nőegyesület; Gazdasági-egyesület, Kiszaludytársaság; budapesti hangászegyesület; tamás-váraljai tűz; szerencsétlenség pinczegőz által Egerben; ipar- és fűszerügy; s a t.) Anglia (a királyné csakagyan viselő; s a t.) Franciaország (a jogminister felszólítása a rendelkezés ügyében; Rhone és Saone folyam kártékony pusztításai; lapvélemények Palmerston legújabb nyilatkozatáról; a National törvényszék előtt; lapvélemények a kormány eddigi kamraszóati többségéről; békekülönlétek; elegy; s a t.) Törökország. Olaszország. Gabonár. Pénzkelet. Dunavízjárás. —

Magyarország és Erdély.

Budai jótékony nőegyesület. Föls. uralk. csász. és királyné Anna Mária, s föls. özv. csász. s királyné Karolina Augusztia a budai sinylők intézetében egy beteg-ágyat 1000 p. ftal alapítani kezdeskedének; továbbá fons. cs. kir. fhg. Károly ugyan végre 1000p. ftot küldeni méltóztatott; báró Orczy Józsefné, született gr. Pejachevich Francziska egyesületi tag szinte egy ágyra 1000 p. ftot áldozni, nemkülönben gr. Beckers Józsefné, szül. gr. Rottkirchen Natália e. t. évenként még el 60 p. ftot megajánlaniszíveskedének. Költ Pesten az 1840. nov. 19kén tartott ülésből. Kulkey Henrik s. k. titoknak.

A pestbudai hangászegyesület második műelőadása e f. Vdík zeneévbén vasárnap nov. 29kén, délutáni 4 órakor lesz Pesten a városi nagy redutteremben. — Belépti jegyeiket a t. ez. egyesületi tagok által vehetik (de csak biztosító lapjaik előmutatása mellett) f. hónap 27 és 28kán Pesten egyesületi pénztárnok Klausz E. L., Budán Miletz Imre urnál; előadás napján azonban csupán az egyesületi írószobában. —

(Kiszaludytársaság.) I. A Kiszaludytársaság által 1840re kitűzött következő aesthetikai kérdés: „*Mi különbség van a dráma és regény közt tárgy, mese, szerkezet, személyek, character-kifejtés és helyzetekre nézve? s az utóbbiak változatosága, meglepő fordulatai, mennyire s hol használhatók inkább? mely és mennyi helyet foglalhat, s miféle módosításokat szenved az elbeszélői elem a drámaiban s viszont a drámai az elbeszélőben?*” november 20aig, mint a beküldés határnappjaig, 3 pályamunka érkezett következő jelszavakkal: 1) Pictoribus atque Poetis quidlibet audendi semper fuit aequa potestas. 2) Sibi quivis speret idem: sudet multum, frustra que laboret. 3) versenypályától az új magyar se rettegjen vissza s a t. II. A Kiszaludytársaság által 1840re kitűzött következő költői feladásra: „*Kivánsatlik egy, a történetekből merített, vagy azokkal összeszőtt tárgynak beszélyképen, szabadon alkotott versalakban kidolgoztatása. A lyrái és didacticai elemnek is hely engedtetik,*” november 20kaig, mint határnappig, 27 pályavers érkezett-be következő jellegekkel: 1) *Békehon.* Árpádnak honját Salamonnal sok baj emészté (Vörösmarty). 2) *A király és a pár.* Bár kicsi, characteret, embert ismertető e történet. 3) *Pálffy Miklós Gyórnél.* Arma virumque cano. 4) *Csak és a királyleány.* Szerete nézett s nem lelét honját a hazában (Kölsej). 5.) *Pontuspartti sir.* Si tentemus te adloqui, an aegre laturus es? at cohilere sermones quis valeat! (H-b). 6) *Dugorich Titus.* A hazáért halni szép halál nekem (Garay). 7.) *Imre és András.* Zengj tetteket, a haza szebb idejét, a régi csatákat (Vörösmarty). 8) *Nagy Lajos.* Oh szentek! oh dicsők! a nemes utókor ajkain dal kél fölöttetek (Bajza). 9) *Nagy Lajos.* Ó, s ki lehetne egyéb a hármás bérczek uránál (Vörösmarty). 10) *Csalatornya.* Vizsgáld és látandod, hogy csak születés és halál teszen gazdagot úgy mint szegényt történeti személylyé. (Gibbon után) 11) *A madfalvi sírdomb.* Siculicidium. 12) *A bajnok és neje Galambocz váránál.* Az egybeolvadt nemzet izmosodva nő. (Kiszaludyt K.) 13) *Emre király.* Felduzzad dobogó keblem, visszanezek az őskorba. (Ossián) 14) *Marius Carthago romjain.* Miért térjen vissza szemem a bús korba, mely eltűne, mielőtt dal ömledeznék hirtelen kelő viharoként? (Ossián) 15) *A honáldozat.* Vértettek és elhulltak ők de győzedelmesen, tettök sugára átragyog időn, enyészeten. (Bajza). 16) *Gyulay.* Omne tulit... 17) *Elemér és Jolánta.* Örömmek könnyei folyják el szememet, midőn virágozni látom nemzetemet. (Barsai). 18) *Mohácsi temetés.* zéivov δ' εγώ θάψω. (Antigone). 19) *Martinuzzi.* A férfiú, mikor fogadást fogadand az úrnak, avagy esküvéssel kötelezi ő magát: meg ne szegje az ő beszédét (Móz. IV. k. XXX. r.) 20) *Imre király.* Király a legfőbb tiszt, kit Hunnia hív kara tisztelve emel fel. (Gr. Teleki Ferencz). 21) *Mátyás választása.* Vox populi vox Dei. 22) *Negyedik Béla.* Élete ártatlan, keserűség tárgya halála (Péczy Ferd.) 23) *Salamon.* Mindene tépve vagyon, tetemem nincs semmi királyi (Vörösmarty). 24) *Mohács.* Hősvértől pirosult gyászter! sóhajta köszöntlek (Kiszaludyt Károl). 25) *Negyedik Béla.* Jer Béla! mond meg, hány ezer hősköt öltek Sajónál Ázsia szörnyei? R. Gy. 26) *Fiban.* Most csak tükör s talány által látunk, de majd színről színre? Sz. Pál Korinth I. L. 13 r. 12 v. 27) *Gisella első királynénkrol.* Mi volt jutalmad, jó hölgy, mindezért? (Vörösmarty). A jellegés levelkek, a jelenvolt tagok pecséteivel lepecsételtetve, a jegyzőnél őriztetnek, a pályázók munkák pedig, bírálat végett, az e végre választott tagoknak adattak ki. Az eredmény 1841iki febr. 6kán a Kiszaludytársaság közülésében fog közhírré tétetni. Pesten a Kiszaludytársaság üléséből nov. 22kén 1840.

Toth Lőrincz jegyző s. k.

A magyar gazdasági-egyesület f. nov. 13. és 14dikén választottsági üléseket, 15kén pedig, valamint folytatva 16án és

17én előleges határozat, s a határnapp közzététele következtiben egyesületi elnök Károlyi György gr. előlülte alatt számos r. tag jelenlétiben rendkívüli közgyűlést tartott, melyeken köv. tárgyak fordultak elő: I. Az 1838dik év végén kihirdetett jutalomkérdés ügyében örömet fejezte ki a bíráló bizottság honi gazdairóinknak a köz jólét iránt tanusított részvétők felett, miután az érintett jutalomkérdés megfejtéseül tizenhatan léptek a pályára, s noha azt tökéletesen s kielégítőleg egyik sem fejté meg, azonban a beküldött pályairatok majd mindenikében lelt olly egyes helyeket, melyek a közzétélt megérdemlenék, elannyira, hogy azoknak öszveségéből lehetne tán csak egy tökéletes egészet pártatlan dologismérőnek öszszealkotni. — Jelenté továbbá ugyanazon bizottság, hogy az érintett kérdés szellemét leginkább a 13dik és 16dik számú pályairatok közelíték meg, melyeknek bírálatába bocsátkozván, miután a pályakérdési hirdetvényekben közzétélt föltételek világos tartalma ellenére a 13dik és illy jelmondatú: „*Allgemeine Grundsätze können wir wohl durch die Erfahrung erwerben s a t.*“ pályairat szerzőjének neve a bíráló bizottság tudomására jutott, az a jutalomtul esesett, s a pályadíjúl kitűzött 100 arany ezüst emlék-serlegestül közmegegyezéssel a 16dik számú és „*Systema variandum*“ jelmondatu felelet szerzőjének íteltetett, a munka kinyomatását a fogyasztásoknak szerző általi kijavítása után ajánlván, egyszersmind a 11dik számú pályairatot, melynek jelmondata: „*Az idő int minket s a t.*“ dicsérettel említvén. — Ennek következtiben az érintett 16dik számú felelet jelmondatos névrejtő levelkéje felbontatván, kisült, hogy annak szerzője „*Vályi Mihály*“, ki nek az oda ítélt jutalom, a többiek szerzőinek pedig, vagy a titoknak tétvényét előmutatandó megbizottaiknak pályairataik jeligétségül olly megjegyzéssel határozattak kiadni, hogy a postán, vagy gyorssekéren érkezettek csak egy hiteles személy vevénye (recepisse) mellett, a 13dik számú pedig egyedül a tudomásra jutott szerzőnek hiteles tanu előtti megnevezése, s ennek folytában az átvevő előtt törtéendő felbontatása után adassék ki. II. Azon közgyűlési küldöttség, mely a szabályok átvizsgálása iránt bizatott meg, javaslatát előterjesztvén, ennek következtiben az egyesület szabályai tetemes változást szenvedtek, melyek annak idején egész terjedelmökben közre fognak tétetni. III. Minthogy az egyesületi alelnököknek a szabályokban megállapított száma betöltve nem volt, azoknak teljesítéseül az egyesületi egyik alelnökség elvállalásaért közakarattal Andrássy György gr. gömörmezei főisp. helytartó ur kérésre meg; ki is valódi értelmű honszereténél fogva, mint minden honi köz intézetnek egyik legbuzgóbb pártolója s legmunkásb részvétü előmozdítója a bizodalomnak s közakarattal szerényen engedett. IV. Miután az egyesület munkálati körének tágultával annak dolgai is annyira szaporodtak, hogy azoknak pontos végbehajtására az eddig foglalkozott egyesületi tisztviselők minden szorgalmok s iparkodásuk mellett sem valának többé elegendő, — az egyesület imént javított szabályiban négy előadói hivatalt alapított, kiknek feladásaik lesznek: egyes szakosztályokban a jegyzőkönyvet vinni, a titoknokot levelezéseiben s egyéb munkálataban segíteni, az állatmutatást, terménykiállítást stb. elrendezni, főök-egyesületek létesítésében s az alapítványok gyarapításában munkás részt venni s a t. Addig is pedig, míg az egyesület korlátolt pénzerejének öregbültével mind a négy előadó hivatal illő fizetés mellett betölthető leendő, azoknak egyikére közakarattal Török János táblab. urat a rohonczi intézet volt oktatóját s az egyesület képviselő s választottsági tagját választá, ki valamint az egyesület ügyeinek elősegítésében buzgó törekvésű munkálati, jelesen több külföldi nagy érdekű és hasznos öszeköttetés megszerzése által, úgy a gazdasági tudósításokban, rohonczi közleményekben, s egyebütt közrebocsátott értekezéseivel magának a gazdasági literatúrában is jeles érdemeket szerzett, es a gazdasági tudományokban mind elméleti mind gyakorlati ismereteinek s ügyességének számos tanujeleit adá. V. Az egyesület budai szülőiskolájának elrendezése s czélszerű intézése Öffaer Józ. dr. tiszt. tagra (ki arra Schams Ferencz halála óta gondotviselni szives volt) és Török János egyes. előadó urra bizatott, a fő felügyelés továbbad is az illető szakosztály körébe tartozandván. VI. A Mezei-Naptárt illetőleg örömmel értesült az egyesület, hogy annak jövő 1841dik esztendőre 15,000. példányban közrebocsátott kiadása rövid idő alatt mind elkelt; mely kedvező eredmény élénk tanujele annak, hogy az eddigelé csupán aggszokásihoz ragaszkodva balitéletekben tespedett köznép már fogékony kezd lenni az okszerű gazdálkodás elveinek illő méltánylására. Ez öröndetes ismeret-vágynak kielégítéseül, s a hasznos gazdasági ismeretek minél gyorsabb terjesztéseül késznek nyilatkozott ugyan a gyülekezet a Mezei-Naptárnak néhány ezer példányban ujjont kinyomatására, azonban tekintvén az egyesület korlátolt pénzerejét, melyet naponkint szaporodó feladásai annyifelé igénylenek, tekintvén továbbad az esztendő végének közelgését, mikor a közönség magát többnyire ellátja kalendáriummal, egyedül abban állapodott meg, hogy a Mezei-Naptár 1842re ismét számos példányban adassék ki, mint

eddigelé. Egyszersmind több vidékről érkezett panaszok következtében, melyek szerint némely könyvtárosok s könyvkötők a Mezei-Naptárt (nem figyelve az emberiség jogaira) telhetetlen nyereségvágyuknál fogva szabott árán felül árulják, határozattá lön: hogy azok, kik ezt cselekedni nem általandják, miként a szerkesztőség tudtára fog esni, névszerint a közönség ítéletének adassanak át. VII. Örömmel értesült az egyesület több új honi intézetnek keletkezéről, millyenek: a soprony-vasmegyei szeder-egylet, a tolnamegyei selyemtenyésző társaság, és vasmegyei gazdasági egyesület, melyek, — valamint általában minden a gazdaság körében hatni törekvő honi intézetek és egyesületek hazafiai bizodalommal szólittatnak ezennel is fel, hogy magokat, mennyire kitűzött czéljok általa netán közelítették, fiók-egyesületekként ezen anyaegyesülethez kapcsolni, vele munkálkodásik eredményeit koronkint közölni, s a közös czélt közös munkával elősegíteni annál inkább sziveskedjenek, minthogy különben az egyesülés s erő-központosításjótékony szelleme lassankint különködési lankasztó kórrá fajuland. VIII. Olvastatott Török János egyesületi képviselő urnak a németországi mezőgazdák, és erdőszők brüni gyűléséről, s a stájerországi gazdasági-egyesület húsz éves ünnepéről kelt jelentése, mellyben különféle az egyesület számára küldött gazdasági munkák, műszerek s t. b. átnyújtása mellett több igen érdekes közleménnyel lepte meg az egyesületet, hálásan említve cs. kir. főhg. János ő fenségének mint a stájer gazdasági egyesület pártfogójának s elnökének magas kegyét, mellyel egyesületünk s országos szőlő-iskolánk állapotjáról tudakozólag érdekinket méltánylá, jelentvén egyszersmind Szapáry Vincze gr. b. t. tan. hazafiai közbenjárását a stájer honi gazd. egyesület belszerkezetének és segéd-eszközeinek közelebbi megismerhetésire, valamint több jeles külföldi gazda szives készségét is, mellyel az egyesület czéljait előmozdítani igéré. E' jelentések a gazdasági-tudósításokban legközelebb terjedelmesben fognak közre tétetni, azon próba-eredvényekkel együtt, mellyeket az iméntiek folytában Ürményi Ferencz ur ő excja egy új találmányu cséplős az amerikai kukoricza-morzsoló gép használatáról s czélszerűségéről igérni méltóztatott. IX. Török János ur 215 nemű és faju gabona s gazdasági vetemény-magot hozott, Wölffel József községi polgár 65 féle igen szép alma - és 79. körte-fajt, Ruprecht János ur Bécsből 418 faju burgonyát, és Zsibrik Bálint tb. ur ecésényi gyárából cukor-mutatványokat küldött, mellyek szives közönséggel fogadtatván, mindenkinek megismerhetésül a nemz. Casino erkélyén valának kiállítva, s valamint a gabona- s egyéb gazdasági vetemény-magvak, úgy a burgonyák példányait is egyesületi elnök Károlyi György gr. s alelnök Czindery László ur valának szivesek kísérelt-eszközlésül elvállalni. Midőn ezek folytában honi gazdáink hasonló közlemények iránt ezentul is kéretnek, teljesen reményli az egyesület, hogy jövő évben nemcsak állatmutatásunk, hanem műszer- s különféle terménykiállításink is érdekesb eredményeit tanusítandják a közügy iránt e' részben szinte naponkint növekedő részvétnek, nemes vetélynek, és hazafiai közremunkálás szellemének! X. Az egyesület örökítésül szánt alapítókét Czilchert Róbert dr. ur 200. p. forintnyi alapítványával, a részes tagok számát pedig Dercsényi Károly, Majthényi Flórián, és Szabó Miklós tb. uu. valának szivesek becses neveiknek beiratásával öregbíteni. XI. Mayerffy Xav. Ferencz tb. s egyesületi r. tag az egyesület könyvtárát több mint 200. kötetnyi gazdasági tárgyú gyűjteménnyel ajándékozta meg, mellyeknek lajstroma a Gazdasági-Tudósításokban fog közöltetni; azon felül Conrad Lajos ur illy czimű saját értekezésével kedveskedett: „Beschreibung des Raster Weinbaues“, melly a Georgikon kalászgyűjteménye (Ährenlese des Georgikons) első kötetének első füzetében jelent meg. — Bécsben 1819. valamint ifj. Mariássy József ur illy czimű jeles munkával: „Abbildung und Beschreibung der vorzüglichsten Werkzeuge und Geräthschaften, welche bei dem Acker- und Gartenbaue angewendet werden; — nach dem Französischen des H. Boitard — Weimar 1835. mellyek titoknoki gondviselésre bizatván, határozattá lön: hogy innentova az egyesületkönyv-, minta-, s egyéb tárgyú gyűjteményének leltára koronkint tétessék közre, — minden egyes példány adományozójának, s érkezte idejének érintésével, továbbad kellő leírásával, miszerint az annál ismételtesbb s közhasználatúbbá válják a közönségre, — különösen pedig az egyesület tagjaira nézve. XII. Több jeles gazd. literaturai s tudományos értekezés küldetett be, mellyek vizsgálat végett az illető szakosztálynak adatván ki, annak idején bővebben fognak érintetni, vagy érdekükhöz képest egész terjedelmekben is közre bocsátatni. Költ Pesten nov. 22kén 1840. Kacsokovics Lajos s. k. egyesületi titoknok.

U g o c s a megyében keblezett Tamás-Váralja helységben délutáni 4 óra tájban tűz ütött ki, nov. 3kán, a mint hitelesen tudatik szapulási tűz által, melly a jobbágyzó mezőre távozta miatt — csupán a gyermekekre bizott háznak honlétükben történt. Rémesen világíta messze a tűz borzasztó lángja s az elestült alkonyon, mint annyi nagyszerű mécs világa lobogott a látkör felett. Emberbaráti készséggel serkent föl a tűz láttára Ráthonyi István, a halmi urodalom t. cz. családjai Halmiban lakó bírāja s legott czélszerű intézkedést oda fordítá, hogy a boldogtalan lakosoknak borzasztó állapotjokban segedelmet nyujthasson, annál inkább, mivel tudta hogy a szerencsétlenség-sújtott lakosok nagy száma megyei dolgon, utcsinálásban, van. Tüstint embereket parancsolt fel tetemes számmal sietőleg a pusztító elem dühöngését megszüntetni, vagy legalább egész erővel akadályoztatni. Ez emberbaráti intézkedésnek az lön foganatja, hogy 9 teleknél több le nem égett, habár mindenütt mindannyi tüzterjesztő anyag találkozott is. Igaz, hogy azon 9 tel. minden épülete elhamvadt, s így most kormos romjain siránkozik a már mindenét begyűjtött boldogtalan elégett pór, egész éven gyűjtött takarmányának, s

tán egész életében szerzett házikója s vagyonjának. Megjegyzést érdemel azonban e' tűzveszélykor azon vad bélyeg, melly szerint a' minden emberségből kivetkezett ugyanazon falusi lakók között voltak, kik tudva bár a' tüzet, szobáikban ülve pipáztattak, nevetve embertársaik szerencsétlenségét, s nem gondolva talajdon szegénységükkel is. Egyedül a' hely színén megjelenő megyei tiszt Ráthonyi Gergely ur tekintete, parancsolata, s tetteles ingert adó fenyegetései eszközlék azt, hogy az emberiséget nem becsülő emberek siessenek mind embertársaik óalmára, mind talajdon vagyonuk biztosítására. Ezen jellemrajz következménye bizonynyal a' népnevelés hiányának, melly bár mindeddig sürgettetett, csak mint sok egyéb, jámbor ohajtás, maradt. Ez igazi színben mutatja elő az önzés sötét képét, melly még önjavát is veszélyeztetni képes, csak-hogy más is szerencsétlen legyen. Nem hallgathatni el járásbeli főbíró Szentpály L. ur emberbaráti tettét is, melly szerint tüstint a' tűzveszélyt követte napon a' megye dolgán elfoglalt váraljai lakosokkal közmunkájokat elhagyatá, szerencsétlenül járt embertársaikhoz sietés s őket a' megyei dolog helyett házok felépítésében segítség végett, hogy a' közelgő tél ellen legalább biztos menedéket találhassanak, ha már egyebük nincsen is. A' haza és emberiség áldása kövesse mind a' három fenemlített emberbarátot, s a' többi segédnyújtót is! Remény táplál azonban, hogy a' földesurak a' szerencsétlen károsultak égő könyeit ha nem törlemdik is egészen le, de legalább enyhítendik. — A' szüret Halmiban kielégíté a' szorg. szőlőbirtokost, habár a' még ide nem érkezett jég mult hó 12ke táján kissé megostromlá is a' szőlőket. — Homoród szent Pálon Szentpály Gábor ur több megyei tb. itt Halmiban 83ik évében mult hó 15kén súlyos kórságban elszenderült, s azon hó 17kén tétetett a' nyugalom ölébe a' város közepén álló egyház czintermébe. Bár ez ellenkezik a' rendészet (politia) nyilvános elveivel egészség-fentarás tekintetéből, ő még is mint az egyház hű gyámja és véde ott nyugszik. Béke halmvaira!

(Ipar- s tözsérügy.) (A' kolozsvári répaczukor gyár jelen állása). Korunk jelszava „haladás“ költé fel a' kolozsvári gyár életbe hozása eszméjét s komoly lépések tétettek a' czél felé, hogy ezen iparág termő földre találjon honunkban, de e' czélra munkálással együtt ötlöttek fel a' gátló körülmények és akadályok, mellyeket előre látni s így eltávolítani nem lehet, mert adott szón kívül aláírás, a' gyárookra nézve teljes bizonyítvány s olly biztosítéknak nézetett a' társaság által, mellyre építeni méltán lehet s kelle. Azonban röviden, de nyíltan szólva, a' tett aláírást nem követte fizetés sok részről, kiknek neve iránt ezuttal legyen kimélet, s így a' pénzüszveg tetemesül csökkent, holott arra biztos számítás tétetett; a' pontos fizetők a' gyárhozi kezdést kívánták és pedig méltán, a' fizetni nem akarók, mint egy örvöl, a' gyárhozi kezdéstől feltételesíték részvényök befizetését, s miután az meglett, még sem fizettek, s ez az egyik megcsalódás. A' gyárnok, bemutatott bizonyítványi szerint, teljes sükert igére, de a' bizodalom és várakozásnak nem felelt meg s ez a' második megcsalódás, mindenik lényeges ugyan, de folyó év nov. első és több napjain tartott közülés komolyan fogva fel a' tárgyat, elhatározta, hogy az intézetet, felvirulása előtt, nyom nélkül elenyészni nem engedi, s a' részvényesek magán-érdekével a' hazait látván egybeköttetve, annak fentartása iránti czélszerű rendelkezését a' gyárnak haszonbérbe adása után megtette. (Lásd erről bővebben mai Ertesítők.) — Hunyad megyéből, nov. 11. Szüreteinket a' folyvásti esőzés miatt most is alig végezhetük be. Borunk csekély minőségű mennyisége ellen nem panaszkodunk, még is 30 sőt néhol 50 ezüst krajczáron is fizetik vedrét. Dévai vásárunk mult hó 30kán s köv. napokon silányul ütött ki. Több volt az árus a' vásárlónál mind a' bel mind a' kül piacokon. Némely kereskedő még a' fuvarbért sem kapta ki. A' baromvásár marha dolgában olly népes volt, hogy népesbre alig emlékszünk. De vevő alig kottyant meg egy kettő. Epen ez okból a' legjobb ökor párjaért sem akartak többet 200 v. fnál adni; tehén 30 — 50 v. fig. kelt. Időjárásunk inkább meleg őszhöz illő, mint novemberhez. A' marhák folyvást künlegelnek, s legelő dolgában épen nem szükül a' mező. A' hévmérő 15 — 17 fokon áll naponként. — Hátszegvidékben keblezett Demsus helység egyik házána f. é. oct. 15kén furesa történet fordult elő. Egy medvének késő este kedve szottyant a' falu végén lakó egyik gazdánál barátságos látogatást tenni, de ajtaján be nem mehetvén a' küszöb elibe, hű eb szokását utánozva, lefeküdt. Majd egy más, éjjel kőszáló vendég is érkezik ugyanazon házhoz, egy természetes farkas, melly az ajtónál egész kényelemmel heverésző maczkót hihetőleg egy jól tartott házi komondornak, vagy makkon hizott sertésnek gondolván, e' váratlan szerencsétől elragadtatva, örömeinek első hevében azonnal a' medvének vág, s fogait tövig eresztí vérebe; a' medve illy bökölatra fölegyenesül, megragadja fogasit, s olly érzékeny öleléssel viszonzozza udvariságát, hogy karjai közt csak hamar kiadta bűnös párját, s azzal magától jó tova eldobta s ezzel ismét előbbi helyét foglalá el. A' véres harc alatt nagy ugatásra kelt az egész falubeli kutyaság, de a' hatalmas előtt borzadás nélkül megállhatni (mint a' jámbor bölcs megírta) szokása ellen levén, csak szájokkal s tiszteletes távolságban dolgoztak. A' gazda, kinek udvarán hangzott el kissé ezelőtt a' csatazaj, főlebredvén, fölkel s kimegyen megtudni a' szokatlan lárma okát. De mint ajtaját kinyitja, főleemelkedik előtte bozontos vendége, s kiterjeszti karjait ölelésire. Gazdánk nem szokván illy szives ölelésekhez ajtaját becsapja s betámasztván viradtig nem is mőtszan házából. Reggel az éji vendégnek csak hült nyomát lelék, de emlékül ott hevert fogasi meredten s gnyképül a' körülte ugráló ebecskéknek. — Zilah, őszutó 12. Szüretünk tarka volt és reményesaló, mint ez évi majd minden természetvényei a' mezei gazdáknak, mind mennyiségben, mind minőségben. Némely hegyeken itt, úgy a' vidékieken is, egy harmad részszel bővebben

szürtek, másutt sokkal kevesebbet, főleg hol a' ragya, melly az aljas szőlőhegyeket általában megrongálta, és jég nem pusztítottak. A' meredek déli oldalokról, és válogatva, mihez szőlős gazdáink még keveset értenek, szürt must, ha versenyt nem futhat is majd bor korában tavalyi rokonával, de mégis becses leend: ellenben az aljas és ragyaverte szőlők savanyu lőrée becs-alatti. E. H.

Eger, nov. 19. Egerben az ujszűretü bor gőze a' pinczékét annyira megtelé, hogy a' bejárat is hosszabb időre akadályozá; sőt néhány nap előtt egy különben is alkalmatlan, meredek s több kitérésü pinczében, melly hagyomány szerint hajdan kripta volt, egymás után négy dologtehető ember találá vesztét. Elsője ugyan a' pincze urának (E. J. megyei tisztb. eskütnök) vinczellére, áldomást ment-be inni, s a' veszéllyel fenyegető 120. akónyi bor gőzének törvén, a' fulasztógóz a' különben is rossz légü pinczében leejté lábáról. Ura szobájában várt reá, s miután elmaradtát hosszalá, döbentében egy Székely János, bátor deli suhancz (pár nap mulva jegyesével házasságra lépédd) munkásaért küldé, ki a' vészes föld-ali boltozatot ismervén, a' mint hívásra eljőve, embertársa szabadítására késznek nyilatkozva, egy, végénél fogva felőlül tartott kötél segítségével a' pinczébe ment. Azonban az alsó rácsos ajtónál, egyikét léppel beljebb legott húzásért kiálta. A' külsők erre talán sebesebben ránták-meg a' kötelet, s ez a' legénynek akkor nyomultságában kezébül kisikamolván, a' legény eldőlt. Majd bizonyos Scultéti Mátyás kocsiságot viselt ember veté fejét a' benmaradtak segítségére, kinek a' kötél derekára kötteté, s ki el is juttá közel az alsó ajtó mellett horgésivel jelentkező szerencsétlen ifjonzhoz; de a' kiálhatlan nagy göztül nyomtatva, kiáltozott s húzni kezdék: azonban a' kötél derekára tágan levén övezve, húzáskor két lábára csuszott-le, s oda hurkolódek; mire közvetlenül el kelle dölnie, s a' mint dőlteben is voltak, a' rácsajtó sarkvasába megakadván a' kötél, elszakadt; s ekként a' 3dik ember is benni maradt; kinek szinte már csak horgése vala hallható. A' kün levők több próbát tőnek a' pinczei nehéz lég kitisztítására, úgy mint: belődöztek, röppentyüket bocsátgattak-be; majd a' torkolatba méz oltaték, s többféle kész szolgálat terme a' pinczénél, de hasztalan; minthogy nemcsak a' borgöz, hanem a' sötétség is gátlá az emberbaráti munkálkodást, mivel a' világ a' torkolat kezdetén is csak pislá fényvel éghete, s kevéssel odább már elalult; holott kivált egyik szerencsétlennek hortyai késő éjfélig is hallhatók valának. Harmad napra ezek után, t. i. nov. 9kén bizonyos 27. évü ifju kapás Lajszner György ajánlkozék (mint mondatik, különféle ígéretekkel buzditván-fel) a' három befeladottnak kihozására, s két hóna alá mellén keresztbe kötél kötteté, és szájaiba vizes szivacsot kapván, a' pinczébe indult, s a' belső rácsos ajtónál Scultéti Mátyás holt testére bukkanván, csakhamar annak lábára kötelet hurkolt, s ez kihúzatott. A' bátor ifju első próbája sikerülté után nov. 10kén reggel egy társával (ki a' belső ajtónál elszédült, de kihúzatott) még nagyobb kedvvel ment a' pinczébe a' két halottat kihúzni s már akkor mesterleg készült lámpával is ellátva, lementében megpillantá Székely János holt testét, s arra kötelet kötvén, az szinte kivonatott. Merészelt az ügyes ifju még harmadikban is, t. i. nov. 10kén délután testvérel a' 3dik halottért is bemenni. Bátyja a' mesteri lámpát tartá kezében, s mindkettőjük hónuk alá keresztbe mellökön felőlül tartott kötél húzatván és szájaikra vizes szivacsok tetéttben, bemettek Pók József holt testeért, melly legmesszebb vala. Lajszner György csakugyan elhatott a' halotthoz, s azt ölebe fogván hunczoló bátyja segítségével, ki fél kezével segíté, felével pedig a' lámpát tartá. Borzasztó látvány vala ekkor a' pinczébe nézni, melly a' mesteri lámpa által szinte napvilágfényvel vala beöntve. A' künlevők látták a' holt testtel küzdő legényeket, kik a' halottal előbb-előbb tipegének, s mit sem hallgatva a' künről hangzó szóra: hogy a' testet hagynák már el, s magok, ha bírnak, jöjenek kifelé; elnyomasztva a' rácsajtónál eldőlték; György ugyan olly szerencsétlenül, hogy a' halott egészen raesett; testvére pedig esteben a' lámpát töré-össze, s reá sötétség áradt-el. A' külsők húzák a' kötelet, s György meredt testvérelt vonák-ki, ki is vizzel öntözöttve föléledt. Györgyöt pedig szerencsétlenül húzták: kötele ugyanis megszakadt, mire erős horgése következett, mi alkalmasint azt jelenté hogy nagy sérülése történt. Sorsát föléledt testvére megtudván, rögtön szabadítására sieté, s annak segítségével ugyancsak kivonatott. Mellénye s inguja volt a' belső ajtó sarkvasába megakadva. Kinyújtottaták a' szerencsétlent; mindent, mit hirtelen leheté, elkövetének rajta dörzsölés s öntözések által; de hasztalan lón minden ipar: ő áldozat maradt. Pók József holt testét ugyancsak testvére hozá-ki s következett nov. 11dikén délelőtt 10. óraker harangzúgás között egyszerre temették-el a' négy szerencsétlen nagy néptömeg jelenlétében soktól megkönyeztetve. Szomorú s tanulságos példa bizonyul arra, hogy gondolatlanul ember életét ne kockáztassuk. M. G. A' casino-egyesületi tagok s több városi polgár- és lyceumi tanító költségin temették el mind a' négy halott (Meltó itt megemlíteni a' helybeli kereskedő legénységnek azon szép tettét, hogy e' közsegedelmezéshez 40 vfttal járult). A' szerencsétleneket egy mátká, két özvegy és több árva kecsérgi. A' temetés költségét haladó özvegy ez elhagyatottak fölségéllésökre fordították. — L e n d v a y nálunk van; szerencsén leend őt néhány vendégszerében láthatni. Tegnapi mint L i g n e r o l l e s lépett-fel; M e g y e r i, ki néhány hét óta vendégszerepeket ad, L a g r a n g e szerepét vívé. Valóban mindkettő megérdemli a' polczot, mellyre őket a' közméltatás emelé. A' színterem tönve; a' fogadtatás felette kedvező; taps és kihívási zaj rendkívüli. Dícsérettel kell azonban ez est hősei mellett még említenem Erdélyinét (Luiza) és Ujfalussyt (gr. Givry), kik szinte ismételt kihívásra méltattak. J. J.

Ausztria.

Bécs, nov. 7. Több pattantus fő és altiszt, kik a' porta szolgálatába léptek az itteni kormánytul parancsot kaptak, miszerint Velenczébe menjenek, hogy onnan egyenesen a' szyr partokra vitorlázhassanak, hol e' télen az elfoglalt helyek megtartására teendik meg a' szükséges intézkedést. —

Anglia.

(A' királyné csakugyan viselős.) Nov. 9kén szokott iktatási lakomát adván az új lordmayor, minden párttekintet nélkül intézé a' meghívásokat s Peel Róbert, Melbourne és Palmerston közt foglalt helyet. A' török követ is jelen volt e' lakomán s az egészségre üritett áldomást azon kifejezéssel viszonoztatá tolmácsa által, hogy bár örök béke uralkodnéka' nagy hatalmak közt. Legnevezetesebb volt azon körülmény, hogy a' lordmayor beszédjében elég világosan érinté, mikép a' királyné csakugyan viselős s lebetegülését minden pillanatban várhatni, mi tökéletesen lecsönnesíté azokat, kik már hinni kezdék, hogy az egész viselőségi hír csak puszta költemény. —

Franciaország.

(L a p v é l e m é n y e k a' kormány eddigi kamra-szóziati többségéről. Béke-kilátások. Elegy.) Paris, nov. 7kén: „A' pairkamra

tegnap végzé osztályrendezetét. Orleans hg a' 2ik, Molé gr. az 5ik osztály elnökévé választatott meg. A' választóirat szerkesztésére következő pair-választmány bizatott meg Barthe, Girod de l'Ain, Mounier, Molé, Roy, Mérilhou, Laplange-Barris. Lapjaink következőleg nyilatkoznak a' ministerség eddigi kamratöbbségéről: (Courier français) „Nem kecségetjük magunkat álményekkel a' kamra vonzalmaira nézve; a' ministerség békét biztosít az országnak s a' kamra többséget adand neki, nem mint-ha őszinte előszeretettel viseltetnék a' mostani ministerség iránt, vagy mintha azt, mit a' kormány tenni akar, helyeslené, mert a' követek Guizot személyitől s elveitől egyiránt idegenkesznek, Soult vesztegetési miatt boszankodnak, és Martin (du Nord) ügyeskedésiben nem nyugszanak meg. A' többség azonnal hátat fordítand a' ministerségnek, mi helyt arra többé szüksége nem leend. Jelen pillanatban félelem frigyessíti a' ministerséggel a' kamrát; de köztük semmi véleményrokonság, hanem inkább csak érzelm-bonyolultság uralkodik. Épen nem esodálkozunk, hogy azon kamra, melly az ország helyzetét olly szomorú színekben látja, Odilon-Barrotnak 154 szózatot birt adni. De az ország nem egyenlőn gondolkozik a' kamrával. A' három kormányhatalom egyértelműleg aljasíthatja le magát; de tetteit a' közvélemény nem fogja szentesíteni, mert nem fogja hihetni, mikép 500ezer embert csak azért állítanak föl, puskákat csak azért gyártanak, álgyukat csak azért öntenek, és hajókat csak azért szállítanak sik tengerre, hogy azon megnugyvas fényesebben tűnjék ki, mellyel azon szerződés-végrehajtást tekintik, mit annyira ellenzettek.“ (Siécle) „Bár mikép itéljük is meg azon szózatöbbséget, mellyel az eddigi kamrakinevezések véghez mentek, minden esetre csak azt kell belőle következtetnünk, hogy 20 szavazó elpártolása a' mostani ministerséget meg fogja buktatni, Guizot és társai meg lehetnek győződve, hogy azon pillanattól, mellyben lealázó szerződést irnak alá a' szövetségeseikkel, nem sokáig fognak uralkodhatni.“ (Constitutionnel.) „Nem tagadjuk, mikép azon esetre, ha a' vélemények folyvást hasonló értelemben fognak megoszlan, a' ministerség mintegy 60 szónyi többségre számolhat. De igen kétkedünk a' kamara állandóságán. Személyes kérdéseket nem mindenkor mondhatni eldöntő próbáknak. Bizonyos félnék férfiak Sauret-t elibe teheték ugyan Odilon-Barrotnak; de azért testestül lelkestül koránsem hódolnak a' ministerségnek. Igen esalatoznak, kik illy személyes nézetek szülték eredményből fontos kérdésekben is hasonló sikert reménylenek.“ (National.) „Ezuttal még nem szándékunk a' kamratöbbség rostalgatásába bocsátkozni, hanem csupán azon elfogadtatást emlitjük meg, mellyben a' kamranyitási napon Lajos Fülöpöt a' katonaság, nemzetörség, kamrai kormánypart és ellenzés részesíté. Köztudomásu, miszerint kamranyitás napján Parisban egy egész városnegyed rendesen ostromállapotba helyeztetik. A' népet távol tartják a' hintótul, s a' sokaság önkéntes lelkesülése helyett, előjárók kemény parancsából a' katonák tisztelik mennydörgő éljennel a' soraik közt elkoeszítő királyt. Ma különös betanultság bélyegzé volt föllálitva, mellynek hallgatása keserü ellentétben állott azon lelkesülésvilványitással, mit Soult tábornagy hadfenyítéki parancsa idézett létre. Midőn a' király a' követkamrai terembe lépett, az ajtónalló elkiáltá magát: „Éljen a' király.“ A' jelen volt pairek és kormányparti követek tüdejök legnagyobb megerötetésivel kiáltak ugyanazt, mig a' gyülekezet többi része néma csöndességben maradt. Soha még illy kitünő ellentétnek nem voltunk tanuji. Mi néhány pillanat előtt az utcán történt, most a' követkamrában megújult. Valamint ott parancsnak engedő kiáltozó sorkatonaságot és ellenökben néma nemzetörséget leheté látni, ugy itt dühösen éljenző paireket s kormánypartiatkat, mig ellenökben a' követek nagyobb tömege néma, komoly s majd fenyegető helyzetben állottak. Egész jelen állapotunk képe volt ez; a' harc ma vette kezdetét. A' király azonban mindenfelé köszönt, s kalapját többször szívéhez szoritá. Igen bélyegző körülmény e' tekintben még az is: a' nemzetörség 9ik csapatja hallgatva hagyá átvonulni a' királyi hintót, és aztán a' sorkatonaság zenészkarától a' Marseillaisét kívánta. A' parancsnok erre azt válaszolá, hogy e' zenemű nincs az ünnepélytervben kijelölve, és a' zenészek mást játszottak; a' nemzetörség azonban mind a' mellett is a' Marseillaisét éneklé, és a' király visszajöttkor hangosan kiáltá: „Éljen a' nemzet! Le az 1815iki árulókkal!“, (Univers.) „Szryiát csakugyan az angolok kényire bizá kormányunk. De ugyan mit fog majd mondani s tenni, ha Egyiptus is veszélyeztetve leend? Ugyanazon békés megnugyvással tündéri é el a' történeteket? Állíthatni véljük, miszerint a' kormányt olly befolyású férfiak vezérlik, kik nyiltan mondandják ki, hogy nem bírják átlátni, mi érdeke lehetne Franciaországban az angolokat Egyiptus elfoglalásában gátlani? Határozott hangu nyilatkozásokra van tehát szükség, s a' kamrák kötelessége szilárdul kiszabni azon engedvényeket, miknek a' francia kormány magát alávetheteti. — Mindszent napján a' császár vendometéri oszlopát virágokkal diszíték Franciaország letúnt dicsősége tisztelőji, de tegnap a' kormány a' méltány e' jeleit leszedeté. — Belle-Poule fregát aug. 2Sikán este Bahia előtt horgonyt vete, mivel a' beteges utasok állapotja nyugalmat kívánt. — Nemours hg, ki néhány új ezred rendezése miatt St. Omerbe utazott, a' hadministerség parancsára visszatért Parisba, miből méltán következetik, hogy a' volt ministerség harczkészületeit az új kormány meg fogja szüntetni. Ez Guizot ministerséginek első tette, mellyel Európát Franciaország békés szándékáról meggyőzni törekszik, s mondják, hogy e' rendszabály a' nagy hatalmak parisi képviselőinek azon nyilatkozata következtiben hozatott, minélfogva kormányaik nevében határozott feleletet kívántak Franciaország harczkészületei céljáról, mire Guizot ezt felelé nekik: „Uraim, a' király kormánya békét kíván, s hogy

orrül Önöket meggyőzhessük, mindent visszavonunk és ellenkezőleg fogunk elrendezni, mit a' nemzet megsértése nélkül tehetünk. A' fegyverzést's ujezredek föllállítását megszüntetjük. "Az oct. 30ki ministerség tehát béke kormánya leend, 's e' reményt a' trónbeszéd azon nyilatkozata is erősíté, miszerint azon valódi veszélyek, mellyek Franciaországot fenyegetik, nem Londonban keresendők. A' kormány e' békeirányra számos követet nyert már meg a' ministerség számára, kik személyesen nem emberei ugyan Guizotnak; de elég józanok személyes érzelmeiket a' haza-boldogságnak örömeit fölládozni. Tegnapelőtt este Ganneron szállásán gyűlést tartván a' balközép, Thiers a' keleti politikára nézve követendő elveit fejtegeté és szavai nagy tetszés közt általános helyeslést nyertek, mert minden szöfordulatban 's kifejezésben legnagyobb határozottsággal emlékezék Franciaország böcsületéről, 's egyszersmind igen ügyesen mellőzött el mindent, miből a' királyra vagy Guizotra némi kifakadást lehetett volna magyarázni. —

(A' jogminister fölszólítása. Rhone és Saone folyamok pusztitási.) A' jogminister nov. 6kán következő körlevelet intézett a' főügyvédekhez: „A' mostani körülmények igen komolyak. A' kormány szilárd és határozott tekintetet függeszt rájuk. A' kormány külföld ellenében Franciaország böcsületét föntartandja, a' hazában pedig a' fölött fog örködni, hogy a' nyilvános nyugalmat őrző szünetedések ne háborítsák, miután most a' polgárok közti egység-föntartás kívánatosb, mint valaha. A' törvényeket böles mérséklettel de egyszersmind szilárdsággal szükség teljesíteni. Azon zajos kérdések, mellyek álnokul hazafiúi emlékedés leplevel takaróznak, 's jobbadán lázongás elemeit rejtik magokban, nagy figyelemmel kísérendők Önök által, 's üldözni is fogják azokat, mihelyt törvényszerűség korlátin tulhágának. Meg vagyok győződve, hogy Ön a' sajtó minden jogát tisztelni fogja; de egyszersmind vigyázand, hogy a' törvényszerű korlátokon senki tul ne lépjen. Azon pillanatokban, midőn a' kedélyek fölhevülnek, 's ns és nagyszívü érzelmeiket könnyen tévelyutakra vezérelhetni, nem szabad hunyt szemekkel túrni, hogy nyílt büntettekre történjenek fölszólítások. — Orleans herceg fia előlegesen megkereszteltetett, czime Chartresi herceg leend. A' követkamra ezen a' kir. házra nézve örvedetes esemény következtében küldöttséggel járult szerencse-kívánásul a' király elibe. A' kereskedési minister 5 millió frankot kívánt a' kamrától az árvíz által károsultak fölségéllésire, Teste pedig a' lerombolt hidak helyreállítására egy millió frankot követelt. A' követkamra bizonyosan egész készséggel sietendé pénzt megajánlani, mert Rhone és Saone folyamok valóban olly iszonyu pusztításokat vittek véghez, minőrül alig emlékeznek a' franciaországi évkönyvek. Charlons mellett olly magosra duzzadtak a' folyam habjai, hogy erdős vidékeken is akadály nélkül haladtak keresztül a' gőzösek; a' folyam partjaitól nyolcz órányi távolra járt minden veszély 's akadály nélkül a' gőzös. Dijon, Besançon és Verdun szinte víz alatt állnak. Beaucuire, Valence és Avignon vidékeiről hasonló szomorú hírek érkeznek. A' vészharangok szünet nélkül konganak; de fájdalom, gyakran siker nélkül, mert annyi pontra lehetetlen a' segélyt kiterjeszteni. Szaporítja pedig e' bajt még nagy mértékben azon embertelenek sokasága, kik segély helyett fegyveres dereglyékkel polgártársaik kirablására kalózkodnak szerte éjenkint: a' városok utcáin puskák durrognak e' szörnyek ellen, kik részint öldöklő fegyverrel válaszolnak és leöldösik azok egy részét, kiket a' hullámok megkíméltek. A' holtak számát nem tudhatni ugyan, de naponkint számos áldozatot ragadnak magokkal a' felbőszült hullámok, 's különösen a' gyermekek védtelen tömegében pusztitnak. Déli szelek és folytonos esőzések annyira szaporítják a' bajt, hogy már Marseille egy részét is víz borítja. Hogy illy szomorú körülmények közt Franciaország azon részében hangot sem hallhatni politikáról, azt könnyen képzelhetni, valamint azt is, hogy az elemek e' pusztitását éhség és számos kereskedőház megbukása fogja követni, főleg, miután ez alkalmat bizonyosan számos gonoszlelkű színtelt bukásra is használandja. — A' National egyik legközelebb száma hevesül kelt ki Orleans és Nemours hgek ellen, mivel a' hadseregnél alkotvány-ellenes önkényt gyakorlanak. Az illető hatóság a' nevezett lap e' számát lefoglaltatá.

(Lapvélemények Palmerston legujabb nyilatkozatáról. A' National törvényszék előtt.) Majd valamennyi parisi lap egyhangulag gáncsolja Palmerston legujabb nyilatkozatát, mivel hangjában bizonyos ellenséges hideg megvetés uralkodik, 's mivel Anglia épen nem törekszik megelőzést mutatni az új 's békeszerető francia ministerség iránt, hanem még inkább visszavonul Franciaországtól, és igen tulnyomó büszkeséget tüntet ki. Egyébiránt a' parisi sajtó lényegesb része így szól e' tárgyról (Constitutionnel): „Palmerston válasza két dolgot bizonyít be, (1ör) hogy az oct. Siki jegyzék koránsem csupán annak kérésire szoritkozik, 's minek megkapása bizonyos volt, mert Palmerston válasza igen távol van a' kívántak megadásától; 2szor azt bizonyítja még Palmerston nov. 2iki válasza, hogy „az idegenekkel kibéküendő ministerség“ koránsem békíté ki az idegeneket. Palmerston nov. 2ikán igen jól tudá, hogy nem azon ministerségnek válaszol, melly vele ellenkezett, ő Guizot kineveztetését már tudta, 's az új kormány békés érzelmeit ismérte. Követelése az engevényekkel növekednek, miket kivíthatni vél. Most tehát az új ministerség kénytelen leend vagy az oct. Siki jegyzék felelősségét magáról elhárítani, vagy pedig úgy támogatni azt, mikép elődje tevő, t. i. hajóhadal, 's harczkészületekkel.“ (Courrier français.) „Ez iromány hangja megelégtült büszkeség kifejezése, 's olly hideg gúny uralkodik benne, melly gyakran szemtelenséggel határos, mintegy ezt akarván mondani: „A' francia kormány nem fog háborút kezdeni, bármit tegyünk is.“ Palmerston l. kihívása hihetőleg válasz nélkül maradand, mig Guizot és

Soult kezeiben leend Franciaország sorsa; de nincs egyetlen francia, ki ezt szívébe ne vésné, hogy megemlékezék róla, midőn majd a' boszu napja eljövend.“ (Commerce.) „E' fontos jegyzék értelme röviden imez: Thiers oct. Siki jegyzékiben a' londoni szerződést elfogadá, és kegyelem gyanánt csupán Alinak Egyiptus bírásában meghagyatását kérte. E' kegyelmet, mit Thiers kér, Palmerston most tőle megtagadta. Anglia most elég erősnek hiszi magát terveit nyíltan megvallhatni. A' nov. 2iki jegyzék leplezetlenül fejezi ki azokat. Szýriával Egyiptust is a' szultán felsősége alá szándék igázni. Anglia M. Aliban csak a' porta egyszerű tisztviselőjét akarja megismérni, kit letenni vagy hivatalra emelni csupán a' szultának lehet joga. Anglia szerint a' szultánnak Egyiptusban is korlátlanul kell uralkodhatni 'sazegyiptusi basaság nem kiegészítő része az európai súlyegyennek, Ali pedig csak fölzendült alattvaló, kit kötelességre kell visszavezetni. De Palmerston még tovább megyen. Szerinte Alinak főbűnét külföldi hatalmakkal szövetekezése teszi. Milly szövetekezést érthet itt az angol kormány? Bizonyosan nem azt, mit azon hatalmakkal kötött, mellyek őt elítélek 's megtámadák. Tehát francia szövetsége legnagyobb büne Alinak, és ezt akarják rajta megtorlani. 'S mi több, nem elég, hogy ezt gondolják, hanem még nyíltan kimondani is merészik.“ A' National egészen rokonértelemben nyilatkozik, 's csak a' Jour. des Débats közli minden észrevétel nélkül Palmerston jegyzékét. — A' National felelős szerkesztője nov. 12ikén Zangiacomí nyomozóhíró előtt volt vallatáson. A' National igen csodálja, hogy a' király személye megsértése miatt idéztették törvényszék elibe, holott a' botrányosnak bélyegzett cikkben egyetlen szóval sem volt a' király említve, 's a' hírlap azon száma mégis lefoglaltatott. Zangiacomí oda nyilatkozott, hogy az „udvar“ név alatt a' bíróság a' királyt magát érti. — Lyoni hírek szerint az áradás már jobbadán megszűnt, a' kár azonban olly igen nagy, hogy a' kamrai 5 millió franknyi segély egyetlen külvárost sem képes illón kármentesíteni. —

Törökország.

Alexandria, oct. 10. Abbas b. Kairó kormányzója bezaratá az ottani két angol fogadót; a' suezi pusztában volt állomási házakat pedig lerontatta, és hat angol tisztet elfogatott. Kairóban a' nemzetörség átkozza a' keménynyaku basát, és mindig töltést hordoz magánál azon esetre, hogy ha Kairóbul el akarnak vinni, magát védhesse. A' Kairóbul jött európaiak aggasztónak rajzolják a' nép érzelmét. — A' kereskedés egészen elakadt, a' katonaság és tisztviselőség 17 hónap óta nem kap fizetést, többé sehoh sinezen hitel. A' férfiak katonai gyakorlással töltik az időt, és így nem kereshetvén kenyeret, lopni kénytelenek. A' gyujtogatás nem fog elmaradni, mivel akkor jó kilátás van rablásra. Az utóbbi tűzkor Kairóban egy iskola-igazgató növendékét lopni küldötte, de ezek megcsipetvén gyönyörű tanítójukra vallottak. A' dolgok illy állása kényseritette Alit Kairóba menetelre. A' vízáradás a' salétrom-karámokat is jobbadán elrontotta. 16ezermázsa puskaport Kairóbul Szýriába küldöttek, és most csakugyan elmondhatni, hogy ha Alexandriát megtámadják, Ali puskapora mi hamar elfogy. — Oct. 10kén egy ausztriai korvett az alexandriai kikötő előtt fogott el egy görög hajót, a' nélkül hogy a' parton kiszegzett sok álgubul egy lövést tettek volna ellene. Ezt különben nem csodálhatni, mert ki venné örömeit magára a' felelősséget azon következményért, mit az maga után huzhatott volna. Itt M. Ali nélkül semmi sem történik és mivel mindent maga nem tehet, azért mennek olly rendetlenül a' dolgok. — Az orvosok száma olly kevés Egyiptusban, hogy minden hajóra csak egy jut, és mintegy 800 ember esik felügyelése alá, és az orvosok közt három alig ért a' vágáshoz. Ebből gondolhatni, milly gond fordíthatatik majd a' betegre, ha a' hajóhad csakugy elhagyja a' kikötőt. —

Konstantinápoly, oct. 26. Ibrahim b. elfogott zászlóját Ponsonby l. egész ünnepélyességgel adta át a' szultánnak. Beszédében fejtegeté a' jelen körülményeket, a' szövetségesek által kivívott hasznot, és a' néhai alkirály büntetésre méltóságát. Hodges ezr. ez alkalommal hosszasan előbeszélé a' szultánnak az útközetek részleteit, kit a' szultán a' Nishan Itihar renddel ajándékozott meg. — Hir szerint az egyiptusiak nagy sietséggel hagyák el Adanát, Kulakot, Boghost és a' tauruszi szorosakat. Álgubukat 's hadiszereiket jobbadán mind hátra hagyák, csupán néhány raktárt gyujtottak fel. E' csapatok hihetőleg a' megszorult Ibrahim segítségire sietnek. A' koniahi b. e' szerint minden kardesapás nélkül jut e' helyek birtokába. — Legujabb hir szerint St. Jean d' Acret nov. 4kén heves álgubuzás után megvették a' szövetségesek. —

Olaszország.

Olaszhatár, nov. 4. Turinban igen nagyon aggodnak a' savoyai népérzelme miatt. Savoyában t. i. együtt érez és gondolkozik a' nép a' francia mozgalmi párttal, és ezt a' zendítő iratok, kiküldöttek, és önként terjesztgetett álhírek által még inkább erősítik. Kévéssel ezelőtt azon hir keringett hogy egy egész szardina osztály fegyverestül Franciaországba szokott. — A' római udvar szinte elfogadá az Ausztria és Szardinia közti irói tulajdont illető szerződést. — A' Pó és Ticino vize annyira kiáradt, hogy Ticino falut egészen elöntötte, és a' lakosoknak magasb helyekre kellett menekedniök. —

Gabonaár: Pest, nov. 24kén: Tisztabúza: 160 — 195; — Kétszeres: 130 — 150; —; Rozs: 120 — 125; — Arpa: 100 — 105; — Zab: 80 — 86. — Kukoricza, 80 — 90 — pesti mérő, m. váltó garas. —

Pénzkelet: Bécs, nov. 21kén: 5pCtes statuskötelezvény: 106; 4pCtes: 100; 3pCtes: 80; 1834iki kölesön: 688³/₄; 1839ki: 289³/₄; bankrészvény: 1720; Eszterházy sorsjegy: 46; Cs. k. arany-agio: 103¹/₂.

Dunavizállás: Budán nov. 21kén délben: 10' 5" 0" a' zerus felett.